

גליון מ"ה

פרשת משפטים
תשפ"ב

ואלה המשפטים אשר לפני ילדינו - כך ננחיל לילדינו עיקר וטפלו...

מ"ה למעשה התחזקות בעבודת ה'... לע"נ מ"ה הרב אבן מרדכי ג' הרב אבן קרלין, יבד מתי ישראל

לא הגיע לבגרות, פטפוטיו ודיבוריו נשענים על ששמע מאביו או מאמו, ולכן הם נושאים באחריות הבלעדית לכל שיחו ושיגו. מכאן, שאם דיבורו של הנוקא לקוי - מעיד הוא על חיסרון בהורים, והאשמה לדופי שבדיבורי הילד - מאת מורכבת מילדים בדרגות עד כאן, ההבנה הפשוטה של דברי חכמינו.

אצל המחנך דגן, התעוררה תמיהה אותה העלה בפני רבנו הוא קיווה כי תתיישב על ידו, וכך הקשה: שמא אוילי, הקביעה הזו, שאיננה מחמיאה כלל כמובן, היא נחלת ימים עברו... הלא פעם, בית ההורים תפס מקום מרכזי ומהותי בחייו של הילד, ובאופן טבעי היה הבן ממשיך את הקו החינוכי שהתנו לו הוריו. כך אפשר להבין, כי תוצאות שהיו פרי באושים, העידו על חינוך לקוי, על הורים ששכלו במשימתם וודאי שחסרו הם ביראת שמיים וברוחניות. אוכל כל זה - היה אי פעם, בעבר.

היום, המציאות השתנתה לחלוטין. הילד שווה בבית לפרקי זמן קצרים ומצומצמים, שכן רוב היום נמצא ב'חידוד' ומקבל חינוך בהשפעת מחנך הכיתה. אחר שעות הלימודים מבלה הוא ממושכות במחיצת חברים. כך יוצא, כי הסביבה שלו מורכבת מילדים בדרגות קרבה שונות, כלל לא מביתו וממשפחתו. ממי הוא קולט מסרים ורעיונות, סגנון דיבור והלך רוח? מהחברים! אם הם באים ממשפחות שונות ומגוונות - הרי שיהלל יקלוט לתוכו מלאי עשיר ומגוון של אופני דיבור, ביטויי שפה, שילל נישואים ואמירות שאינן עולות תמיד בקנה אחד עם הבית ממנו בא. יתרה מזאת, הוא יאמץ סגנון ושיח שמעולם לא שמע בביתו, או אפילו התחנך בבית - להפך ממנו.

כמה פעמים קורה, שההורים עומדים נדהמים, מול סגנון דיבור ולשון זרה שצורמת להם, והיא לקוהה ממחוחות אחרים... בבית שלנו מעולם נשמע מאת - הם מוכיחים ומתירעים, ולכולם ברור שאת השפה הזו הביא הילד מ... בחוץ והרחוב, הרי ירוד היום ונמוך פי כמה מאשר בעבר... איך אפשר להפנות את האשמה אל ההורים?! מה הם קשורים לכך??

כה טען איש החינוך בפני רבנו, דברי טעם והגות, וציפה להסכמה ולאישור...

בתמורה, הוא קיבל מבט חמור סבר. רבנו נתן בו עיניים קפדניות, והחל מעורר אותו, לשים לב, איך כשל בבטיס האמונה כפשוטה ממש!!! במה דברים אמורים?! הדועזע המחנך מהתוכחה הבלתי צפויה... וזכה לשיעור הגון של הכנעה ושל קבלת דברי

דרשה יפה כל כך, כפי ששמעו כעת. לימים, סיפר בנו, הגאון רבי מאיר סולוביצ'ק זצוק"ל, כי מעולם לא ראה את אביו בוכה כי אם בשתי הודמנותיו. האחת מהן הייתה בסעודת ברית המילה. יש האומרים, כי אותה שעה שפיניע נשא את דבריו, הפטיר הרב ואמר: 'אוי ואבוי... מי יודע כמה פיניעלאך אבדו לעם ישראל... [עד כאן הקדמה קטנה, בכדי להבין מיהו ר' פיניע] בפקחותו הרבה, וברוחב דעתו, שכיבולנו מבלי שינוי. חינוכי, לכל אשר חפץ להחכים, לקבל כיוון ודרך ולדעת את אשר עליו לעשות למען יזכה ויוצא את ביתו אחריו. הורים רבים מצאו אצל רבנו כתובת נאמנה, לטעוט ספקותיהם בענייני חינוך, לכל גיל ובכל מצב.

גם אנשי חינוך, מלמדי תינוקות ואף רמ"ם יותר נושאי תפקידי חינוך בכירים - ראו ברבנו את האיש על העדה, מבין ברוחב דעתו וביני נפשיות, והיה הוא עבורם האדם אשר לאורו הלכו ובצמח שיתו את משנתו הסדורה. מתוך כך זכו להנחיל חינוך הנשען על יסודות אינטיים, דרך המסורה מדוריו דורות, כפי שקיבלנו מבלי שינוי.

רבנו מעולם לא חי בספק. מסורת הדורות נהירה לו ובוררה ולכן אף פעם לא תהה ולא נתבלבל. צוק העיתים בדור התפוכות לא השפיע עליו במאומה, כי ללא כחל ושרק מושרשת הייתה אצלו הדרך הסלולה, על כל פשוט היה בה המעשה אשר יעשון השואלים. הוא לא היה זו, ולא נכון להתפשר או להתיישב עם הקדמה והחידושים שהסיטו את החינוך מהמבוע הטהור. מהמים אותם ינק - הרווח אמונה, והיא שעמדה לו להצליח בהכוונתו, ומכך הייתה צאתו - אמונה.

נכנס פעם אל רבנו, מחנך בתלמוד תורה נחשב, ובפיו תהיה המושתתת על דברי חז"ל, המובאים במסכת 'סוכה': 'שיתא דינוקא בשוקא או דאבוה או דאמיה', ומשמעותם, כי תינוק או ילד שעדיין

אחד מגדולי הדור האחרון, שהיה מקצת מפורסם, והרבה מאד נסתר, [וכמו שהניד מרן הגר"ש וואזנר זצ"ל בהלכותיו שהנפטר גילה טפח וכיסה אלפיים]. היה מרן הגאון הצדיק ר' פנחס שרייבר זצוק"ל.

בעת האחרונה יצא ספר לזכרו מאת הרה"ג ר' יחיאל צוקר שליט"א, ספר אשר פותח צוהר לעולמו הטמיר של הצדיק ר' פיניע, [גדולי ישראל היו מכנים אותו בחיבה ר' פיניע] אשר אודותיו התבטא הפוניבי'ער רב זצ"ל 'שהיה כדאי כל הטרחות העצומות, והיו רבות וקשות באופן שאין לתאר ולשער עד כדי מסירות נפש ממש] בהקמת בני אבות פוניבי'ע שביצא משה ר' פיניע.

ר' פנחס זצוק"ל היה איש האשכולות, כל רז לא אניס ליה, עמד בגבורה בניסיונות קשים ומרים, שכמדומי שמאז ימות יוסף הצדיק לא היה כדבר הזה, ומי ששמעו על 'ילדי טהרן' ומסע השמד שהם עברו, שזה למעלה מהשגת אנוש להשאר יהודי חרד.

[ילדי טהרן] זה פרייה כאובה ביותר, ותסמונה שערות הראש ממאזריות מקימי המדינה. לקחו מעל 1000 ילדים מסכנים, פלטי חרב, חלקם בניג נגדלים ש אדמור"ם ורבנים, ועשו להם מסע המרת דת, באופן נוראי שלא היה כמוהו מאז ימות האנאקוזיזה (כדאי לקרוא בארכיון את הספרים המובאים בספר היל"ש, פיניע' התבטא עליהם, שהמבוגר היה הרבה יותר גרוע ממה שכתוב ונתפרסם), ולשבר את האוזן, יקחו תלמוד תורה חרדי עם 1000 ילדים קדושים וטהורים, וישמו אותם למשך כמה שנים אצל חינוך חילוני קלוקל, שיכריח אותם לעבור על הדת ולהתנעל במאכלות אסורות, יכריח לחלל שבת, לגזור את הפאות, ללכת בלי כיסוי ראש, מעשי זימה כבלעם הרשע, ועוד ועוד תיאורים שונים ויושנים על מה שנוצלו פריצי מענו 'הציונים' מ'ש, בכדי להעבירים על הדת, כדי שיהיו מושגים טובים ליישב את הארץ הילית. מה הסיכוי של ילד בן 11 להשאר חרדי אחרי כזה מסע שמד ???

ר' פיניע' ערד בדרך נס עם אחיו הקטן של השואה, הן הגשתית של הנאצים, הן הרוחניות של הציונים, ובהגיעו ליורשלים איגמץ אותו הבריסק'ער רב כבן, ושם עשו לאחיו הקטן (שהיה אז בן 4) ברית מילה [שלא יכלו לעשמה קודם לכן בתנאי המלחמה] אחר קיום המצווה, נפנה מרן אל ר' פיניע, שהיה נער צעיר לפני בר מצוה, (1) והשיח עימו, על מנהג ישראל, כי בעל השמחה אוסר דרשה בעת סעודת הברית. אם כן, ראו ומתאים כי פיניע, שהוא בעל השמחה, יישא דרשה.

פיניע נעשה נבון מאד, הן מעולם לא נשא דברים ברבים, ובפרט לא בפניו של גאון קדוש ישראל. ביישינות רבה השיח לרב, כי איננו יודע לשאת דברים ולומר דרשה, אלא הוא יכול לומר כמה דפי גמרא על פה... (אבי התחיל ללמוד עימו גמרא בגיל צעיר מאד, וכאשר אביו פטר פיניע היה בן 11 הוא ידע מאות דפי גמרא בע"פ, וחזר עליהם במהלך מאורעות השואה, ובמחנה הטרון). נענע על הרב בראשו, כי טוב מאד.

תנך נעמד פניו והחל לומר מתוך זיכרונו, בקול צלול וברהיטות מופלאה, כמה וכמה דפי גמרא. הוא גורס את הדפים, והרב מקשיב ועיניו זולגות דמעות לאח מכן הפטיר ואמר, כי מעורו לא שמע

גליון מ"ה...

גליון מ"ה, אינו עוד גליון, המספר מ"ה מעביר בכולנו רטט. רטט של אבילות, רטט של אסון נורא שעדיין מדמם, רטט של משפחות שכולות המבכות את בני משפחתם שאינם. ובעיקר, רטט של תזכורת שלא יהיה ח"ו "לְשׁוֹאֵן הַפִּיטִי אֶת גְּנִיבָם מוֹסֵר לֹא לְקַחֵהוּ" (ירמיהו ב').

כולנו זוכרים היטב את הימים של אחרי האסון, שכולנו חפשו להתחזק ולהתעורר, הבנו טוב טוב שהקב"ה מדבר אלינו.

כחלק מההתעוררות הזאת התחיל העלון "מי באר", אשר נוסד לע"נ מ"ה השממות הקדושות, וכל החיזוקים שמשמטלים להתחזק מידי שבוע במדור "מ"ה למעשה" הינם לע"נ.

הנה חלפו החודשים ביעף וכבר אווזים בגליון ה-מ"ה. נזכיר בקצרה את רשימת הנושאים שצריכים חיווק תמידי שנתבנו בעלון שיצא מיד אחר האסון. ניתן לקבל את העלון בשלמותו במייל המערכת].

[א] יראת שמים, יראת שמים זה טהרה, טהרת הפה, קדושה, שמירת העיניים, נקיות בממוך, מורא מקדש... ועוד ועוד... [ב] שמירת הלשון. [ג] לימוד תורה לגברים, וצניעות לנשים. [ד] אנא עבדא דקודשא בריך הוא... בכל עידן ועידן. [ה] ביה אנא רחיש. [ו] לימוד מוסר. [ז] אמונה שלימה - הכל משמים.

ר' אמונה של הרבה הרב הוד מטיאם

d0548432274@gmail.com

המתנה בין בשר לחלב

שאלה: האם יש להקפיד על שש שעות שלמות, והנוהג להקל ברוב שעה ששית?

תשובה: רבים נוהגים להקפיד על שש שעות שלמות, והנוהג להקל ברוב שעה ששית יש לו על מה לסמוך.

מקורות: הנה מסתימת נושאי כליו של השו"ע משמע דבעינן להתמין שש שעות שלמות, וכ"כ בחמודי דניאל [הובא בדרכי תשובה סי' פ"ט ס"ק ו'] דבעינן להתמין שש שעות שלמות, וכ"כ באבני ישפה (ח"ה סי' ק"א) בשם הגר"ש וואזנר זצ"ל שיש להתמין שש שעות שלמות, וכן מנו מהמיה דהגר"ש א"א זצ"ל שהמנהג להתמין שש שעות שלמות (אבני ישפה שם), וכן אמר הגר"ש א"א זצ"ל שהמנהג הוא להתמין שש שעות מלאות (קובץ מוריה גליון י' - יב'), וכן דעת הגר"ח שליט"א (דולה ומשקה עמ' נדנ). אמנם בשם הגר"ח מבריסק מוסרים דסגי ברוב השעה הששית וקדק בן מלשון הרמב"ם שכתב "כמו שש שעות", וכן משמע מלשון המאירי בחולין [מיהו בבית בריסק גופא הקפידו על שש שעות שלמות], ועיין גם בשו"ת אור יצחק (סי' ה') שכתב שקיבל מרבו הגר"א קוטלר זצ"ל לחכות לאחר אכילת בשר עד שתעבור רוב השעה הששית עי"ש, ובתשובות והנהגות כתב שלעצמו הוא מתמין בשש שעות אך המיקל לאחר חמש שעות ומחצה יש לו על מה לסמוך, ושכן נמנע על כמה תלמידי חכמים שהגו להקל בשש שעות במחש ומחצה.

מסופק אם עברו שש שעות

שאלה: המסופק אם עברו שש שעות מעת שאכל בשר, האם ראוי להקל ולאכול חלב?

תשובה: נתלקו פניו והחל עיניו במקורות.

מקורות: עיין די יהודה (סי' פ"ט ס"ק א') שכתב שצריך להתמין עד שיצא הספק מלבו, דאע"ג הוה ספק דרבנן, שאני הכא הוה דבר שיש לו מתירין שהרי יהא מותר לו כשיהא ודאי לו שעברו שש שעות, ובדבר שיש לו מתירין קיימן לן להחמיר אף בספקא דרבנן עי"ש. אמנם עיין בדרכי תשובה (ס"ק ו') שכתב [על פי דברי הצ"ח] דהכא לא מקרי דבר שיש לו מתירין שהרי יכול לאכול חלבי גם נכשיו וגם בעוד שש שעות, ולא מקרי דבר שיש לו מתירין אלא דבר שם יעשנו היום לא יעשנו למחר עי"ש, ועוד הביא שם תשובה מרב אחד שכתב להקל מטעם ספק ספקיא, שמא עיקר כהפוסקים שאין צריך להתמין שש שעות, ואת"ל דצריך להתמין שמא כבר עברו שש שעות, והביא עוד שכן פסק להקל בעל השואל ומשיב עי"ש. ועיין בספר בדי השולחן (ס"ק ט') שכתב שהמיקל לא הפסיד, אמנם משמיה דהגר"ח ק"ק שליט"א מובא דלכתחילה אין להקל רק כשיש לו צער גדול (מעדני אשר, תשס"ח) עי"ש. ומשמיה דהגר"ש א"א זצ"ל מנו שבמקום ספק אם עברו שש שעות אפשר לסמוך על הראשונים ה"ל דסגי להתמין קרוב לשש שעות (מנשים באהל, פסקי הלכות מהגר"ע איערבראך שליט"א).

הכמים:

"הלאו בן תורה צריך שתהיה בו דעת ישרה, ומכוח לא מהרהים ואין שוללים על מאמר חז"ל! הרי לא שייכת מציאות, כי חלק מהתורה שבכתב ושבכל פה קשור ושייך רק לזמנים עברו? חלילה מלחשוב כן! הלא דעתם של רבותינו, חכמי התורה שבעל פה - אמת ויציב! שרירה וקיימת, גם אם מובאת בלשון 'כדאמרי אינשי' זו בעצם דעתם! אחרת - לא היו דבריהם מובאים מגמרא! ודבריהם, תקפים לעד! קיימים ונצח אל בחרהם אחריהם לעולם! ובעיני חז"ל יפים לשעתם ותקפים תמיד, ואין לשנות מהם במאומה".

רבנו זצוק"ל, לא חסך את שבת בקורתו מהמחנך, בראותו אותו המעצב ומורה הדרך של הדור הבא, חש מחויבות לשרש מקרבו דעות כפרניות. הוא מוצאם לנכון להשיש בו דעת תורה טהורה וצרופה.

"המילים המובאות בתוך י"ג עיקרי האמונה, הקובעות כי 'זאת התורה לא תאה מוחלפת, מכוונת גם הן לתורה שבעל פה וגם לתורה שבכתב, ומי שמתפקד בכך חסר רח"ל ביסוד האמונה! וגם אם מתעוררת קושיה מציקה וטורדנית לעולם היא לא תקעקע או תשנה אף לא במשהו, את ההבנה הבסיסית הזו! כל זאת, השמיע רבנו, באזני המחנך, שבא ללמד ונמצא למד..."

את הנחת היסוד הזו - לא היסס רבנו להשמיע, ולא ויתר על חקוקה ועל נחיצותה גם באוזני בן תורה ואיש חינוך.

כשהוא מביא משיב לך, השיב על הקושיה, והפריך אותה מכול וכול, כשהוא משיב מבט אל עוסק מציאות חיים כיום, וכן הוסיף ואמר: "אדרבה, דווקא בדור התפוחות ומלא הבלים ורעות רוח, תפקידו של הבית מתעצב בשבתים", הבית, הוא זו שמוחזקת ומחשלת מפני הרוחות הרעות שבחוץ. מכוחו, ילד השואב חוסן מהבית תפתח באופן יציב וזקוק, והוא יהיה 'עמיד' ולא בקלות יתפתה לכל דבר הבל ורעות רוח.

דומה הדבר, לאופן בו פועלת מערכת הבריאות: הרי העולם מלא בחידקים ובווירוסים מסוכנים ומזיקים. מרבית הילדים אינם מושפעים מהם. מדוע? בשל מערכת חיסונית תקינה, ותוספת של זריקות המחזירות לגופם חומרים הנוגדים את המחלות אליהם נחשפים.

ממש כך, הטעים רבנו וחייד, "תפקידו של הבית, לחסן ולמלא בנוגדים לכל מה שמתרחש ברחוב הפרוץ לכל רוח. והיה, אם ילד נפגע מנעשה ב'רחוב' - אות הוא וסימן לחולשה רוחנית בבית. חסר הוא את ה'חיסון' שיאפשר לו להתמודד כארמי מול הנגיפים שבחוץ. זו המשמעות הפשוטה והאמיתית של דברי חכמינו, אשר תמיד תמיד תקפים, לעד ולעולמי ועולמי!"

כשאמרו חז"ל "שנתא דינוקא או דאבוא או דאימיה" - הם קבעו מציאות: המציאות הזו אינה משונה, אלא אדרבה, רק מתחזקת והולכת. ההורים, הם רוק הם האחראים הבלעדיים לכל הקורה עם ילדיהם - לטוב ולמוטב. אם ילד מדבר באופן שאינו ראוי ואינו כשר, אות הוא כי לא ספג מהבית חינוך עמוק, אמיתי ופנימי לטהרת הלשון ולשמירת הדיבור.

אותה שעה, מצא אותה רבנו כשעט כושר, והרעיף בפני המחנך שבא אצלו, עוד כמה דברים המתיישרים על הלב, בעומק המשמעות של חינוך הבית. עד כמה יש לתת מקום מרכזי וחשוב למה שהילד סופג בבית, כי ממנו תוצאת החינוך. לא המסגרת הלימודית היא המחנכת, כפי שבקלות, נוטים רבים להאמין.

מטרים חקלטים וטבעים, לא באמצעות דיבורים ודרשות, אלא תהלוכות חיים וטבע של ימים. הם אלו המחלחלים בנפש הילד, ועושים מה חריש עמוק בבניית אישיותו לכל ימי חייו.

רבנו המחיש עיקרון זה, במשל מן החיים. 'כאשר ילד שומע את אביו ואמו שקועים בשיחה עמוקה, רצינית ומלאת כבוד ראש, הוא מנסה לזהות מה הנושא הפעם... על מה דנים ברצינות עמוקה כל כך, ומגלה, כי הנידון הוא ריכישת ריהוט חדש לבית. מדברים על קניית רהיטים. הילד מכיר היטב את מצב הכיסאות או המטבח, יודע הוא כי אמנם ידעו הם כבר ימים טובים יותר, אבל המוצב עדיין שפיר, התפקוד איתן וחיי המשפחה זורמים היטב עם הריהוט הנוכחי..."

מצב הריהוט שפיר בהחלט, עד שאפילו בבתי חברים - ישמחו לקבלו, ואילו שכן עשוי, אבא ואימא מוטרים קשות, עסוקים למעלה ראש ושקועים עמוק עמוק ב... החלפה ובחידוש הריהוט. מה הילד לקח איתו? מה המסר שנשאר בו חקוק? הנחות חשובה עד למאוד, הקדימה מנאצת כאן ותוספת את כל תשומת הלב והעיון.

כך גם, המשיך רבנו והוסיף המחשה מוכרת היטב, 'הנושא הבורע קצת על שולחן הדיונים במטבח או בסלון, הוא סוגיית הנופש - הקיץ הזה... את השולחן מציפים גודי עיתון, פרסומות המביאות את חידושי השנה, על שלל האטרקציות ומצפון עוד דרום, בצבע ובמלא כובשים... רשימת בתי מלון, הדירוג שלהם, והפוסטרים לפיהם נקבעת יוקרתם."

והילד, מה הילד לוקח איתו? אבא שמצחו חרוש קמטים מעומק העין והמחשבה, ואמא ידענית שביקאה בנושא פרטי פרטים, אחר שהשיגה מידע והמלצות גורפות ממכני דבר... והילד, מעולם לא ראה כך שעה שעלתה בבית שאלה הלכתית, או כשתבקשו לדון על כשרות המאכלים... אף פעם לא נוכח לראות איך רודפים כאן כדי לקיים מצווה בהידור או מתמסרים להקפיד על מנהג נא..."

אז מה חשוב כאן בבית במה ההורים תפוסים, במלוא כובד המשקל והרצינות?

בהווית עולם הזה על שלל תאוותיו ונפולתו... - - -

את זה הילד לוקח איתו, לוקח תלמיד ועמוק בנפשו... 'בבית שלי אוהבים את העולם הזה מאוד מאוד. אולי הוא לא יודע לקרוא לזה בשם ולתת צורה וכוונת, אבל המסרים הללו מתיישבים אצלו, לפעמים אף בלי שיהיה מודע לכך. כך נפש הילד נעשית כשריה, בשלה ונכונה לקלוט עוד ועוד מוטיבים על זה הדרך. כי אם זה מה שחשוב ביותר - בכך צריך להשקיע, לזה יש להקדיש כוחות ולגייס לכך את מלוא ההתעניינות"

כך אפשר להבין, למה כשתלד הזה, נחשף לחידקי הרחוב הוא נדבק מהם בקלות ועל אחר, שכן חסר הוא את החסינות של הבית, חסינות שבכוחה החלשיש של הנוגדים לתחלואי העולם הזה."

רבנו סיים דבריו באומר, כי ילד שבא מבית בו יוקדת בעוז אהבת התורה, ובאווירה של הבית מרגישים שמחה ועונג בקיום המצוות, הרי שנפשו ספוגה ועשירה ברשפי קודש, אשר הם הם התשובה לקלקול ולזוהמה שבחוץ. בית כזה, מחסן מפני רוחות רעות ודעות פשרניות, וההשפעה הקולקלת שלהם לא התחלחל לליבו ולנשמתו.

כוונת חז"ל באמרם כ"שנתא דינוקא בשוקא או דאבוא או דאימיה בעינה עומדת!!! ידעו ההורים, יפנימו ויחיו בהכרת גודל

התפקיד שלהם, תפקיד שאין לו דמיון ותחליף!!! עיקר אחריות החינוך מוטלת עליהם, כי מן הבית יקבל הילד את דמותו, ומהם תיבנה אישיותו לנצח.

על הנקודה המהותית הזו בחינוך, בה מתברר ועולה מקומו המרכזי של הבית בעיצוב דמותו הרוחנית של הילד, עמד והעיד בנו הגאב"ד מן הגרי"ב שליט"א, וכך סיפר הוא לבני הקהילה:

"היתו ילדך שרשנים, ששבת בה קרואו בפרשת השבוע פרשת 'ישלח, הוא נבחן אצל אבא הגדול. מכוון, קודם לכן, התכוון לבחינה בדקדוק וברצינות, למד את כל ענייני הפרשה על פה, מבלי לדלג ובלו לחסר אף לא אות אחת... והנה, כשבא לעמוד בכור המבחן, ברשימת האלופים' שבפרק ל"ו בפרשה - נשטמ מזיכורו אחד השמטים."

'אבא היה מאוד מאוד לא מרוצה... הכאב והדעזוע נשקפו מפניו, ואת מורת רוחו הוא הביע בפני: איך ייתכן כדבר הזה... לשכוח שם של אחד מאלופי עשוי, שמוזכר מפורשות במקרא?!' הצער ניכר על פני רבנו, והוא זכור ומלוח אפילו היום... איך אפשר לשכוח מילה מהפסוק!'

אחר שנים רבות, כשגולל הגאב"ד את הסיפור הזה בפני בני הקהילה, הוסיף ואמר, כי בשעתו 'אפילו אני לא הבנתי על מה יצא הרעש הגדול, והרי שמות אלופי עשוי אינם כל כך חשובים ואינם מהותיים בידיעת הפרשה!?"

'ומה אתם חושבים', שאל הגאב"ד שליט"א, טרורית, את קהל עדתו: 'נראה לכם כי ההקפדה של אבא נבעה מחוסר רחמים' עליי לחלילה... בדיוק להיפך! זה מה שחקק בי את החשיבות העמוקה שיש לכל מילה ומילה הכתובה בתורה... זה מה שהציב בראש הסולם, את מה שחשוב באמת, זה מה שלימד עדיפות נכונה ואמיתית ומיקום מדויק של כל דבר."

כדוגמה לכן, הציג הגאב"ד שליט"א מצווה שכיחה בכל בית יהודי - 'ברכת המזון', שעת ארוחה שגרתית, ובסופה ברכה אחרונה. הילד כבר עיף או עצל ומתירשל בברכת המזון, ואימא מגיבה... אף?! היא מעירה בקלילות, כי בפעם הבאה היא מקווה לברכה יפה יותר, וזהו, הילד זורם לדרכו.

ונהג, ממש שבת אחר כך, האח הגדול או אולי הקטן - הופך כוס שוקו על השולחן, הנזול החום והמתוק ניגר על הכיסא וממנו לרצפה הבהקת שזמן מה קודם לכן שטטפה ביד אומן... נכשיו התגובה רצינית ביותר: לאימא זה אכפת! היא מצרה וכועסת ולוקחת ללב' במלוא הרצינות ומעירה בהתאם: נזפת וגוערת כשכולה זעזוע ושאת נפש...

שני מעשים, שתי תגובות - ותהום פעורה ביניהם...

[כעין דבר זה קראתי על מן הבריסקטור רב של היה מעניש את בניו על מעשי שבת, וכי שזה מעשי לילות ואין צריך להתרגש מהם, מאידך, על עבירות או דברים רוחניים היה מקפיד מאד, וזכה הבריסקטור רב, וזכה ר' פינע' שרייבר שיצא מהם בניו גדולי עולם שהאירו ומאירים את העולם].

כדוגמתי ששמעתי בשם הרב שטיינמן זצ"ל שהיה בדור המבול והכפירה, שייך מאד שהורים יהיו יראי שמים בשלימות, והילדים יצאו ה"י, וכמו שראינו אצל הח"ח, והגרא"מ שך זצ"ל. אבל ברור השיסוד של הרב שרייבר נכון ואמיתי מאד מאד.

עוד נקודה; יד ברור שבעדק שיכאב מלוא לאשה בעלככים מייד אחרי נקודתה, וילד קטן לא ידע את השמות של 'אלופי עשוי', אבל הילד בחושיו הדקים, מרגיש מה באמת חשוב לאבא, ומה...

 <p>לעברו מכל לבנכם התחזקת בעבודת הלב - זו תפילה</p> <p>תפילה בבית כנסת וחזנים צעירים</p>	 <p>וקרשתי מכל חזנים בעיני שבת מלכא קדישא'</p> <p>שמירת השבת מטהרת ממשחבות כפירה</p>
<p>קרה פעם, וקבוצה מבני הקהילה באשדוד בהנהגת הגר"פ שרייבר זצ"ל הקדימה להוציא שבת. מקום התפילה 'ערביית' במוצאי שבת קבעה היא ב'חדר מדרגות'.</p> <p>נודע הדבר לרבנו זצוק"ל והדבר חרה לו עד למאוד. הוא ראה במעשה הזה פצצה שחייבים לגדור אותה תכף ומייד ולא רצה לתת לזה להישנות.</p> <p>זירו רבינו את אחד ממקורביו, וביקש כי יתלה הוא מודעה החתומה בכתב ידו, בה הוא מודיע דעת תורה - דבר ה' זו הלכה, וזה לשון הנוסח:</p> <p>"אל כל המתפללים מעריב במוצש"ק בבניין... מן הראוי עליכם לבטל את המניין הזה! קודם כול, הרי יש מצוה להתפלל בביה"כ, כמבואר בשו"ע [ס' צ"א] ואף את מתפללים בצבור. בפרט במוצש"ק, שיש עניין לללות את ש"ק ברוב עם. ושנית, גם אם לא במוצש"ק, הרי זה זלזול לתפילה בלא לקבוע מקום לתפילה, וגם מפחית את ערך התפילה בעיני הצעירים, אשר נראה כארעי ממש, והתפילה צריכה להיות קבע. והמשנ"ב מסתפק אם זה מעכב גם בדיעבד. והתפילה צריכה להתחזק במנונו, שאין לנו דבר אחר להיעזר אצל הקב"ה, אלא בתפילה כדת וכדין, והדברים מבוארים לכל מביין."</p> <p>טרוניה חזקה הייתה לו לרב פינע' שרייבר זצ"ל, על גבאים השולחים נערים בני בר מצווה אל העמוד במטרה להכזיב אותם שיהיו ברבות הימים בעלי תפילה מעולים. אף כי כוונת הגבאים הייתה לטובה, הרי שהדבר לא היה ישר בעיני רבנו. הוא לא ראה את המעשה הזה בעין יפה. בכל עת מצוא, היה מאיר ומעורר על כך. הוא פירט מה, כמה וכמה. כשהוא חסרונות.</p> <p>"כשחז"ל תיקנו לשלוח ש"ץ, התכוונו הם לאדם בקי בתפילה, היכול להוציא ידי חובה את אלו שאינם בקיאים בתפילה. לפיכך חייב השליח להיות ראוי לכך, ויעמוד לכן בתנאים הבאים: שיהיה ירא שמיים, שאומר את חלקי התפילה בכוונה ראויה, ויהיה בקי בחיתוך המילים ובהגייה נכונה שלהם. מובן, כי כל אלו אינם מצויים אצל נערי בר מצווה! וכי מניין יש להם הגישה לתפילה? ממה ששלחו אותם אל העמוד ב'שטיבלאך'?? וכי למה מחנכים שם? לרוץ היטב אבל לא להתפלל!" טען הרב בכאב לב.</p>	<p>"אמרו חז"ל בירושלמי (פ"ק דברכות) למען תזכרו רבי אומר זו מצות שבת שהיא שקולה כנגד כל מצוותיה של תורה ע"ש.</p> <p>וכשם ששמירת השבת שקולה ככל המצוות כך להיפך עוון דחילול שבת ר"ל נחשב כעבור על כל התורה כולה, כמבואר פ"ק דחולין (ה"ה) שהמחלל שבת בפרהסיא דינו כעובד עבודה זרה ר"ל..."</p> <p>וכן לעומת זה, שמירת השבת כהלכתו הוא תיקון וכפרה לחטא ע"ז כמו שאמרו חז"ל (שבת ק"ה) כל השומר שבת כהלכתו אפילו עובד עבודה זרה כדור אגוש מוחליו לו, והיינו כמו שכתב הב"י (סי' רמ"ב) דמיירי שעשה תשובה ואינו עובד ע"ז ח"ו, אלא שנשאר בו זוהמת וטומאת ע"ז שחטא בה קודם ששב בתשובה אשר בודאי מבלבלתו במחשבות טמאות ר"ל, בזה אחז"ל שמוחליו לו.</p> <p>והיינו שזכות ושפעת קדושת השבת מטהרתו ועוקרת ממנו שורש פורה ראש ולענה של בבלובי ע"ז או בבלובי מחשבות כפירה ר"ל או ספיקות באמונה שכל זה הוא מסוג עבודה זרה ר"ל.</p> <p>ובשמירת הש"ק כהלכתו בכל דקדוקי ופרטיו יתפרדו כל פועלי און ושב רופא לו, ונעשה אהוב לפני המוקם ב"ה, וכמו שכתוב כי אני ה' מקדשכם." (ה"י) עולם להגרי"י קניבסקי זצ"ל, ח"ב פ"ח)</p> <p>ישאלו קוראי העלון החשובים; הרי כולנו שומרים שבת בדקדוק, ובקיימים בכל הלכות שבת, למה בהא דבר זה בכלל את מי רצית לחזק? התשובה היא; שיש דרגות רבות לאין גבול ושיעור בשמירת שבת. שמירת שבת זה לא רק להמנע מעשיית ל"ט מלאכות, שמירת שבת זה גם בקום עשה! לשמור על קדושת השבת, בדבורים, מעשים, מחשבות, לימוד תורה, זמירות שבת, דביקות ואהבת ה'. וככל שמתחזקים יותר ויותר זכות שמירת שבת לקדש ולטהר את מחשבותינו באמונה טהורה.</p>

<p>עלון השבוע: לזכות החפץ בעילום שמו, לכבוד שמחת החלאיק'ה לבנו יקירו נ"יו. יזכו חוריו לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים ולדורות ממנו רוב נחת דקדושה מתוך בריות טפא ונהורא מעליא.</p> <p>חלק קטן נטרם לע"ג: משה בן חסם תרתי. וזוטרי רחל יזנת בת נחור תרתי.</p>	<p>חבורת "מעין עולם הבא" [ג' דפים במסכת שבת] פג - פה</p>	<p>ניתן להרשם לקבלת העלון במייל a0548496676@gmail.com בכל ענייני העלון ניתן לפנות ל- 0548496676</p>
---	---	---